

Kortversjon

Oppfølgingsprosjekt tradisjonelt landbruk – Regionalt næringsprogram for landbruket i Nordland 2019 – 2022

Tittel	: Oppfølgingsprosjekt tradisjonelt landbruk – Regionalt næringsprogram for landbruket i Nordland 2019 - 2022
Dato	: 17. juli 2019
Forfatter	: Toril Austvik og Elisabeth Utstøl Pettersen
Rapportnummer	: 4/2019
ISBN	: 978-82-92558-92-8
Emneord	: Regionalt næringsprogram, tradisjonelt landbruk, prosjekt
Utgiver	: Fylkesmannen i Nordland
Antall sider	: 27
Ansv. sign.	: John Kosmo

Innhold

Oppfølgingsprosjekt tradisjonelt landbruk	Feil! Bokmerke er ikke definert.
1. Satsningsområde kompetanse	3
1.1 Delmål: Økt beitebruk og bedre utnyttelse av beiteressursene	3
1.2 Delmål: Styrke kompetansen om næringsutvikling i kommunene.....	3
1.3 Delmål: Økt forskning og formidling av forskningsresultater	3
2. Satsingsområde rekruttering	3
2.1 Delmål: Øke rekrutteringen til landbruket i Nordland	3
3. Satsingsområde innovasjon og entreprenørskap	4
3.1 Delmål: Ta i bruk og utnytte nye teknologiske løsninger	4
3.2 Delmål: Øke kunnskap og kompetanse om produksjon og bruk av biogass	4
3.3 Delmål: Økt produksjon av potet, bær og grønnsaker	4
3.4 Delmål: økt produksjon av økologiske jordbruksprodukter	4
Organisering.....	4

Oppfølgingsprosjekt tradisjonelt landbruk

Dette oppfølgingsprosjektet for næringsutvikling innenfor tradisjonelt landbruk, bygger på regional plan for landbruket i Nordland og regionalt næringsprogram for landbruket i Nordland.

Fylkesmannen skal innenfor de arbeidsområdene dette prosjektet omhandler, ha et særlig ansvar for å søke samarbeid med relevante fagmiljø. For det første skal bøndene oppleve at mobiliserings- og

utviklingstiltakene er koordinert. For det andre vil samarbeid og en tydelig rolle- og ansvarsdeling mellom ulike aktører bidra til gode utviklingsprosesser på tvers av organisasjonstilhørighet. Fylkesmannen har med andre ord ambisjon om å være initiativtaker, tilrettelegger og koordinator for utviklingsaktiviteter. Organiseringen for de ulike delprosjektene vil variere og beskrives derfor under hvert enkelt delprosjekt.

Hovedmål

Styrke det tradisjonelle landbruket i Nordland gjennom konkrete tiltak som bidrar til;

- Økt matsikkerhet
- Landbruk over hele fylket
- Økt verdiskaping
- Bærekraftig matproduksjon med lavere utslipp av klimagasser

1. Satsningsområde kompetanse

1.1 Delmål: Økt beitebruk og bedre utnyttelse av beiteressursene

1.2 Delmål: Styrke kompetansen om næringsutvikling i kommunene.

1.3 Delmål: Økt forskning og formidling av forskningsresultater

Nordland har store beiteressurser i utmark som kan utnyttes bedre. I dag er det bare 1/3 av utmarksbeiteressursene som er i bruk. Fylkesmannens intensjon er å arbeide for økt beitebruk i husdyrproduksjonen.

Kommunene har ansvar for en rekke oppgaver som påvirker mulighetene for utvikling av næringslivet generelt og landbruket spesielt. Kommunen har en unik mulighet til å legge til rette for utviklingsprosesser ikke bare på gårdsnivå, men i ei bygd eller kommunenivå.

- Fagmøter om beitebruk og beitebruksplaner for landbruksforvaltningen
- Seminarer for gårdbrukere om beitebruk
- Studietur for ansatte i kommunal landbruksforvaltning – næringsutvikling
- Regionvise samlinger for kommunalt ansatte – næringsutvikling
- FoU seminar
- Årlige seminarer med formidling av aktuelle forskningsresultater

2. Satsingsområde rekruttering

2.1 Delmål: Øke rekrutteringen til landbruket i Nordland

Det er et ønske om at flere gårdsbruk hvor eier er i ferd med å bli pensjonist eller av andre årsaker ønsker å slutte, blir overtatt av andre for videre landbruksdrift. Dette gjelder både i forhold til tradisjonelt landbruk og bygdenæringer.

Problematikken rundt eier-/generasjonsskifte er ikke særegent for landbruket, men gjelder alle små og mellomstore bedrifter. Dette gjør at problemstillingen kan diskuteres med andre næringsorganisasjoner med tanke på felles tiltak/tilnærming.

Tiltak:

- Oppdatere brosjyre om eierskifte
- Møteserier om generasjonsskifte

3. Satsingsområde innovasjon og entreprenørskap

3.1 Delmål: Ta i bruk og utnytte nye teknologiske løsninger

3.2 Delmål: Øke kunnskap og kompetanse om produksjon og bruk av biogass

3.3 Delmål: Økt produksjon av potet, bær og grønnsaker

3.4 Delmål: økt produksjon av økologiske jordbruksprodukter

4

Primærnæringene er fundamentet for norsk bioøkonomi. I sentrum for det grønne skiftet står blant annet den norske gårdbrukeren og skogeieren. Utviklingen av ny teknologi er en drivkraft og skaper nye muligheter både innenfor primærproduksjon og foredling. Til tross for at gårdbrukere i Nordland er kommet langt i å ta i bruk ny teknologi og digitale løsninger, er det fortsatt store muligheter til å ta i bruk nye teknologi innenfor nye områder.

Tiltak:

- Kurs i hvordan utnytte AMS – systemene (automatisk melkesystem) optimalt
- Informasjonsmøter / kurs om mulighet og finansiering for biogass – eller bioenergianlegg på gårdsnivå
- Studietur med tema biogass for gårdbrukere
- Studieturer med tema dyrking og omsetning av potet, grønnsaker og bær
- Utarbeide og distribuere mal for nisjeavtale mellom lokalbutikk og grøntprodusenter
- I samarbeid med offentlige innkjøpere legge til rette for at offentlige institusjoner kan inngå «nisjeavtaler» for kjøp av lokalproduserte grøntprodukter
- «Potet og grønnsaksuke» - profilering av lokal grøntproduksjon i lokalbutikk, september
- Kurs i lagring, varehåndtering og presentasjon av varer – Grønnsaksproduksjon
- «Grønnsaksgründer» - kurs i produksjonsplanlegging, mekanisering, markedsutvikling og økonomi
- Fagseminar økologisk grovfor – og melkeproduksjon
- Øke leveransen av økologisk kjøtt
- Stimulere til økt produksjon av økologiske poteter, grønnsaker og bær

Organisering

Prosjektansvarlig og prosjekteier vil være Fylkesmannen i Nordland. De ulike delprosjektene gjennomføres etter oppsatt framdriftsplan, med ansatte hos Fylkesmannen som prosjektledere. Prosjektet/delprosjektene skal gjennomføres i nær dialog med samarbeidsparter som bl.a. Nordland Fylkeskommune, Innovasjon Norge, kommunene i Nordland, Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO), Norsk landbruksrådgivning Nord-Norge, Nortura, Tine, Nordland Bondelag, Nordland Bonde- og Småbrukarlag.

I tillegg til prosjektleder, vil også andre fagpersoner og ledelsen ved Fylkesmannens landbruksavdeling bli involvert i gjennomføringen av prosjektet. Fylkesmannens samlede innsats i forbindelse med gjennomføringen av prosjektet vil derfor være anslagsvis 1,9 årsverk på saksbehandlernivå.

Fylkesmannen ser ikke for seg at det etableres en egen styringsgruppe, hverken for prosjektet samlet sett, eller for delprosjektene. Det vil imidlertid, som nevnt i forrige punkt, legges opp til et nært samarbeid med andre utviklingsaktører i forberedelser og gjennomføring av de ulike tiltakene.

Avsnitt

FYLKESMANNEN I NORDLAND

Statens hus, Moloveien 10, Pb 1405, 8002 Bodø || fmnopost@fylkesmannen.no || www.fylkesmannen.no/nordland

